

UCHWAŁA Nr XXX/13/17

RADY GMINY CZERWIN

z dnia 29 marca 2017 roku

***w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
w Gminie Czerwin na lata 2017-2020***

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 446) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. (tj. Dz. U. 2015 poz. 1390) o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rada Gminy Czerwin na wniosek Wójta Gminy Czerwin uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017 – 2020, stanowiący załącznik nr 1 do dzisiejszej uchwały.

§ 2.

Wykonywanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwin.

§ 3.

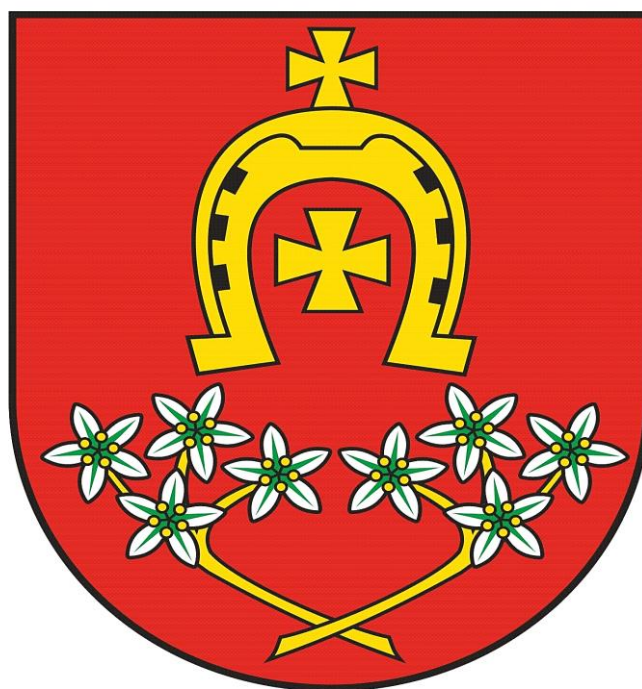
Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Radosław Grabowski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXX/13/17
Rady Gminy Czerwin
z dnia 29 marca 2017 roku

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZERWIN
NA LATA 2017 – 2020**

Czerwin 2017

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	4
III. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE	5
IV. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZERWIN	8
IV a. ANALIZA DANYCH SPRAWOZDAWCZYCH	8
IV b. ZASOBY GMINY	11
V. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU	12
V a. CEL GŁÓWNY	12
V b. CELE SZCZEGÓŁOWE	12
VI. REALIZATORZY PROGRAMU	13
VII. OCZEKIWANE REZULTATY DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE	14
VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	14
IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	15

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych, przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest, zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Zgodnie z preambułą ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy i współdziałania instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m. in. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Powyższy akt prawny określa szczegółowe zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w

rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc w rodzinie. Dlatego też kwestia ta stanowi ogromne wyzwanie dla służb i instytucji zainteresowanych losem osób zagrożonych przemocą lub już jej doświadczających oraz zaspokojeniem potrzeb i praw tych osób. Duże znaczenie w przypadku zagrożenia przemocą mają przede wszystkim działania profilaktyczne, które zaszczerpione odpowiednio wcześniej dają szansę na uniknięcie głębokiego kryzysu w rodzinie. Nadrzędnym działaniem są nie tylko oddziaływania profilaktyczne, ale również szybkie rozpoznanie zjawiska przemocy w rodzinie, a następnie przywrócenie osobom doświadczającym przemocy zdolności w zakresie godnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie. Dlatego też zakłada się aktywne włączenie w realizację Programu wszelkich służb mających styczność w codziennej pracy z rodziną. Ważnym elementem rozwoju systemu ochrony i przemocy jest z jednej strony kompleksowe wsparcie osób zagrożonych przemocą, z drugiej zaś reintegracja i praca nad sprawcą stosującym przemoc.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Opracowanie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017-2020 poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie gminy Czerwin przygotowanym na podstawie danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny na przestrzeni lat 2014 – 2016.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017 – 2020 jest kontynuacją Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2011 – 2014. Jest zgodny z Krajowym Programem przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjętym Uchwałą Nr 76/2014 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr. 78, poz. 483 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016r. poz. 930 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011r. Nr 209 poz. 1245),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 ustanowiony

Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. W sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M. P. z 2014r., poz. 445),

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2016r. poz. 1137),
- Uchwała Nr XXVIII/5/17 Rady Gminy Czerwin z dnia 3 lutego 2017r. w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Czerwin na 2017r., corocznie uchwalany dla Gminy Czerwin,
- Uchwała Nr XXVIII/6/14 Rady Gminy Czerwin z dnia 3 lutego 2017r w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2017r., corocznie uchwalany dla Gminy Czerwin.

III. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie, według definicji obowiązującej w Polsce, zawartej w Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oznacza jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Definicja ta jest rozszerzeniem definicji psychologicznej, którą posługiwano się do czasu uchwalenia ustawy, która przemocą w rodzinie nazywała „zamierzone działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę siły lub władzy jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Definicja określona w art. 2 pkt 2 ustawy została stworzona na potrzeby ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ma duże znaczenie w kontekście obowiązków realizacji określonych zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez organy administracji publicznej.

Do prawidłowości przemocy w rodzinie zalicza się konkretne jej przejawy:

- przemoc jest procesem – nie pojawia się znenacka, rozwija się stopniowo,
- przemoc jest intencjonalna – wynika z działań człowieka, które nie jest przypadkowe,
- przemoc zawsze narusza prawa, dobra osobiste jednostki i powoduje szkody,
- przemoc jest takim naruszeniem praw, dóbr człowieka, że uniemożliwia mu samoobronę,
- przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugim człowiekiem,
- przemoc ma tendencję do powtarzania,
- przemoc jest nagradzająca - dla sprawcy przemocy daje szybkie efekty,

- odpowiedzialność za przemoc zawsze ponosi sprawca,
- jakakolwiek próba analizowania, jaką rolę odgrywa ofiara w doświadczaniu przemocy, jest dla niej wtórnie raniąca.

Osobą doznającą przemocy w rodzinie może być każdy, szczególnie:

- współmałżonkowie lub partnerzy (najczęściej kobiety),
- dzieci,
- osoby starsze,
- osoby chore i niepełnosprawne.

Przemoc w rodzinie może przyjmować następujące formy:

- **Przemoc fizyczna** – w swej czystej postaci przybiera działania bezpośrednie z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. popychanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie, duszenie. Forma bierna przemocy fizycznej przejawia się w zakazach mówienia, chodzenia lub zamknięciu osoby doznającej przemocy w areszcie domowym.
- **Przemoc psychiczna** – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystujące różnorodne mechanizmy psychologiczne np. wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, kontrolowanie, szantażowanie, szydzenie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, poddawanie stałej krytyce. Przemoc psychiczna nie pozostawia śladów widocznych „gołym okiem”, nie ma dla niej skali, aby można było ustalić rozmiar krzywdzenia psychicznego.
- **Przemoc seksualna** – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, bez pytania o jej zgodę np. wymuszanie pożycia seksualnego, obmacywanie, gwałt. Przymus polega na bezpośrednim użyciu siły fizycznej przez sprawcę, na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. W przypadku dzieci częściej używa się określenia dziecko wykorzystywane seksualnie.
- **Przemoc ekonomiczna** – działanie mające na celu doprowadzenie do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy. Przykładem przemocy ekonomicznej jest odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie ofierze podjęcia pracy, okradania, zmuszanie do zaciągania kredytów bądź pożyczek.
- **Zaniedbywanie** – zjawisko społeczne, które odnosi się w szczególności do relacji opartej na zależności w szczególności: rodzic – dziecko, opiekun – osoba nieporadna. Charakteryzuje je niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizjologicznych i emocjonalnych osoby zależnej oraz brak zapewnienia właściwej uwagi, troski, opieki ze strony osób najbliższych.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- **Faza narażającego napięcia** – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.
- **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznana krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję.
- **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy to się nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy.

Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu, a akty przemocy stają się coraz bardziej brutalne i niebezpieczne dla ofiary.

Na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie ma wpływ wiele różnych czynników.

Prawdopodobieństwo jej występowania zwiększają następujące czynniki:

- normy społeczne i kulturowe;
- status ekonomiczny;
- alkoholizm;
- dziedziczenie wzorca przemocy;
- osobowość osoby doznającej przemocy;
- osobowość sprawcy.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wysoce szkodliwym dla osoby jej doświadczającej. Oprócz szkód fizycznych w postaci obrażeń ciała, które występują bezpośrednio po akcie przemocy fizycznej lub seksualnej, powoduje również szkody psychiczne, które pojawiają się z czasem, które pojawiają się z czasem i wymagają długotrwałego i profesjonalnego leczenia. Należą do nich:

- zespół zaburzeń stresu pourazowego;
- uzależnienia;
- zaburzenia depresyjne;
- zaburzenia lękowe;

- wiktyimizacja.

Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu kwalifikowanym z art. 207 ustawy Kodeks karny.

IV. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE CZERWIN

IV a. ANALIZA DANYCH SPRAWOZDAWCZYCH

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, którego skalę trudno określić w bezpośrednich badaniach społecznych, co uniemożliwia określenie rzeczywistego jej obrazu i charakteru. Trudno jednoznacznie określić liczbę ofiar przemocy, które w wielu przypadkach nie składają zawiadomienia o przestępstwie z różnych powodów m. in. obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie. Z tego też względu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona. Mając na uwadze fakt braku możliwości porównywania danych dotyczących skali przemocy w rodzinie poniżej przedstawiono skalę zjawiska przemocy w ujęciu ogólnopolskim i lokalnym.

Tabela nr 1. Liczba ofiar przemocy w rodzinie – Dane ogólnopolskie Komenda Główna Policji

Lata	2014	2015	2016
Ogółem liczba ofiar przemocy, w tym:	<i>10 5332</i>	<i>97 501</i>	<i>91 789</i>
Kobiety	<i>72 786</i>	<i>69 376</i>	<i>66 930</i>
Mężczyźni	<i>11 491</i>	<i>10 733</i>	<i>10 636</i>
Małoletni do 18 lat	<i>21 005</i>	<i>17 392</i>	<i>14 223</i>
Liczba podejrzanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	<i>50 073</i>	<i>48 841</i>	<i>46 537</i>

Z danych policyjnych wynikają ponadto poniższe wnioski:

- Przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety. Drugą najliczniejszą grupą osób doświadczających są osoby małoletnie do 18 roku życia. Z analizy danych ilościowych jednoznacznie wynika, że w Polsce ok. 65 % wszystkich osób doświadczających przemocy w

rodzinie to kobiety.

- Głównym sprawcą przemocy w rodzinie jest mężczyzna – 92,5 % wszystkich sprawców w Polsce to mężczyźni. Jak wskazują dane pochodzące z procedury „Niebieskiej Karty” odsetek kobiet- sprawców przemocy kształtuje się na poziomie 6 -7 %. Do rzadkości należą sytuacje, w której sprawcą przemocy jest osoba nieletnia.
- Przemoc w rodzinie związana jest z występowaniem problemu alkoholowego. Policyjne dane wskazują, że w roku 2016 ok. 51 % wszystkich sprawców przemocy w rodzinie dokonywało aktów przemocy będąc pod wpływem napojów alkoholowych.

Działania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie koordynuje Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Urzędzie Gminy w Czerwinie. Został on powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Czerwin Nr 14/2011 z dnia 27 czerwca 2011r. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego realizowane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwinie.

Statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej pokazują, że w latach 2014 – 2016 z pomocy Ośrodka średnio rocznie skorzystało około 138 rodzin, co daje średnio 459 osób w rodzinach, a najczęściej pojawiającym się powodem udzielania pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność.

Z analizy danych wynika, że przyczynami przemocy w rodzinie w gminie Czerwin jest najczęściej nadużywanie alkoholu.

Z posiadanych materiałów wynika, że najbardziej aktywna w identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie jest Policja. Funkcjonariusze policji z uwagi na bezpośredni kontakt z rodzinami, często w momencie ujawnienia przemocy, prawidłowo wdrażali procedurę „Niebieskiej Karty”, co pozwoliło na rozpoczęcie konkretnych działań pomocowych wobec rodzin, gdzie zostało ujawnione zjawisko przemocy w rodzinie. Podobnie wysoką aktywność w zakresie pracy z rodzinami z problemem przemocy wykazują pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwinie, którzy dzięki systematycznej pracy socjalnej z klientami często prawidłowo diagnozują problem przemocy w rodzinie i wdrażają procedurą NK.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby rodzin, w których zaistniało zjawisko stosowania przemocy w latach 2014 – 2016 potwierdzone procedurą „Niebieskiej Karty” prowadzonej przez Zespół Interdyscyplinarny.

Tabela nr 2. Liczba osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie- realizacja procedury „Niebieskie Karty” w latach 2014 – 2016- dane OPS Czerwin

	2014	2015	2016
Liczba rodzin , w których istnieje zjawisko przemocy w rodzinie- prowadzenie procedury Niebieskiej Karty	11	5	7
Liczba osób w rodzinach	35	17	22
w tym: liczba kobiet	16	7	12
w tym: liczba mężczyzn	11	5	8
w tym: liczba dzieci	8	5	2
Liczba zamkniętych Niebieskich Kart	6	9	9
Na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy	5	9	5
Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań	1	0	4
Liczba rodzin w monitoringu	15	11	9

Do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty” zobligowani są przedstawiciele policji, pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia i komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Tabela nr 3. Instytucje wszczynające procedurę „Niebieskiej Karty” - dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Czerwinie

INSTYTUCJA	2014	2015	2016
Policja	11	4	7
Pomoc społeczna	0	1	0
Oświata	0	0	0
Ochrona zdrowia	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0

Jak wynika z powyższej tabeli działania z zakresu reagowania na zgłoszenie sytuacji przemocy w rodzinie realizowane są w znacznym wymiarze przez policję i pomoc społeczną.

„Niebieskie Karty” zakładane są najczęściej przez patrol policyjny w czasie interwencji domowej.

IV b. ZASOBY GMINY

Na terenie Gminy Czerwin funkcjonują służby, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są to przede wszystkim:

- Zespół Interdyscyplinarny przy Urzędzie Gminy Czerwin;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwinie;
- Posterunek Policji w Czerwinie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwinie;
- Szkoły, przedszkole;
- Placówki ochrony zdrowia.

Realizując zadania instytucje te współpracują z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, placówkami oświatowymi – szkołami i przedszkolem poprzez pedagogów szkolnych i psychologów, placówkami ochrony zdrowia, Sądem Rejonowym w Ostrołęce, Zespołem Kuratorskiej Służby ds. orzekania w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz sprawach karnych, organizacjami pozarządowymi.

Gmina Czerwin dysponuje wysokim potencjałem w sferze zasobów ludzkich, który stanowi:

- dobrze przygotowana, doskonaląca się grupa specjalistów udzielających wsparcia ofiarom i świadkom przemocy oraz sprawcom przemocy;
- sprawnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny;
- gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej;
- wzrastająca świadomość, co do rangi problemu przemocy w rodzinie u coraz szerszego kręgu przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się tym zagadnieniem.

W związku z przeprowadzoną diagnozą w obszarze problematyki przemocy w rodzinie w Czerwinie oraz biorąc pod uwagę stan zasobów instytucjonalnych i ludzkich, stwierdzono, iż występują następujące potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które należy wziąć pod uwagę w założeniach Programu:

- prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, poprzez: kampanie społeczne, działania profilaktyczne, edukacyjne itp.,
- zintensyfikowanie działań ochronnych wobec osób krzywdzonych;
- zwiększenie oferty skierowanej dla sprawców, poprzez prowadzenie stałego systemu działań korekcyjnych i terapeutycznych oraz ścisłą współpracę organów ścigania;

- zwiększenie skuteczności stosowania oddziaływań prawnych w zakresie natychmiastowego odizolowania sprawcy od osób krzywdzonych i zakazu zbliżania;
- stałe podnoszenie kompetencji osób podejmujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- stałe rozwijanie instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- doskonalenie systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

V. ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Podstawowym celem Programu jest zmiana zachowań i postaw ofiar przemocy oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc, a także zwiększenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

V a. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź doświadczających przemocy w rodzinie.

V b. CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1) Zwiększenie dostępności i skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Systematyczna edukacja środowiska lokalnego.
- 3) Podwyższenie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- 4) Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie i skuteczności działań.

Tabela nr 4. Cele szczegółowe, działania i wskaźniki

Cel szczegółowy	Działanie	Wskaźniki realizacji
Zwiększenie dostępności i skuteczności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Działania interwencyjne mające na celu zatrzymanie przemocy	Ilość założonych Niebieskich Kart
	Monitorowanie rodzin dotkniętych przemocą.	Liczba rodzin
	Opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy z osobą doświadczającą przemocy	Ilość opracowanych planów
	Udzielanie porad socjalnych ofiarom przemocy domowej	Liczba osób
	Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez programy korekcyjno - edukacyjne	Liczba osób
	Współpraca z instytucjami prowadzącymi ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	Liczba skierowanych osób
Systematyczna edukacja środowiska	Realizacja programów edukacyjnych	Ilość zrealizowanych programów Liczba uczestników
	Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy oraz informacji o lokalnym systemie przeciwdziałania przemocy	Ilość ulotek, broszur
	Publikowanie na stronach internetowych Urzędu Gminy i Ośrodka Pomocy Społecznej informacji o instytucjach i organizacjach pomagających ofiarom przemocy	Ilość informacji zamieszczonych na stronach internetowych
	Działania informacyjno – edukacyjne adresowane do społeczności lokalnej- kampanie społeczne, konferencje, seminaria	Ilość kampanii, konferencji, seminariów
Podwyższenie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla przedstawicieli służb i instytucji zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	Ilość szkoleń Liczba osób przeszkolonych
Monitorowanie problemu przemocy w rodzinie i skuteczności działań	Kontynuacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Ilość spotkań Ilość powołanych grup roboczych
	Rokroczna analiza ilościowa i jakościowa występowania problemu przemocy w Gminie Czerwin	Ilość analiz

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwinie
- 2) Urząd Gminy w Czerwinie
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4) Posterunek Policji w Czerwinie
- 5) Sąd Rejonowy w Ostrołęce
- 6) Placówka ochrony zdrowia
- 7) Placówki edukacyjne

Zakłada się, że Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Czerwin na lata 2017 – 2020 realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie. Ze względu na charakter Programu cele będą realizowane w formie pracy ciągłej przez okres 4 lat.

VII. OCZEKIWANE REZULTATY DZIAŁAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE

- 1) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
- 2) Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.
- 3) Zmiana postaw społeczeństwa wobec zjawiska przemocy.
- 4) Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagającym ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
- 5) Wzrost liczby placówek udzielających pomocy w środowisku lokalnym.
- 6) Spadek liczby rodzin, w których interwencje Policji i innych służb zajmujących się przemocą w rodzinie podejmowane są wielokrotnie.
- 7) Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
- 8) Promowanie wartości rodzinnych.
- 9) Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.
- 10) Edukacja dzieci, młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.

VIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowaniem i ewaluacją prowadzonych działań ujętych w Gminnym Programie będzie zajmował się Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny spotyka się minimum raz w kwartale. Podczas posiedzeń Zespołu będzie omawiana bieżąca działalność grup roboczych oraz realizacja celów programu. Stały coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzenie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększyć efektywność prac poszczególnych jednostek w zakresie zjawiska

przemocy w rodzinie. Ważna jest szybkość reagowania na ujawnione przypadki przemocy w rodzinie, odpowiednie reagowanie i podejmowanie wszelkich dostępnych działań, by minimalizować przypadki przemocy w rodzinie, łagodzić jej skutki, a także podnosić świadomość społeczną w tym zakresie.

Ośrodek Pomocy Społecznej będzie również analizował realizację Programu poprzez opracowywanie sprawozdań (kwartalnych, półrocznych i rocznych) dla Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz dla innych uprawnionych podmiotów.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do 31 marca roku następnego, na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki:

- liczna wdrożeń procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba rodzin zarejestrowanych i zdiagnozowanych, jako środowisko zagrożone występowaniem zjawiska przemocy, w stosunku do roku ubiegłego,
- główne przyczyny występowania przemocy,
- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia i pomocy,
- liczba rodzin i osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba sprawców przemocy objętych programami korekcyjnymi,
- liczba interwencji kryzysowych, w tym liczba osób, którym udzielono zastępczego schronienia i innych form pomocy,
- liczba szkoleń dla kadry służb pomocy społecznej i innych podmiotów – realizatorów Programu,
- liczba wdrożonych programów edukacyjnych,
- liczba kampanii informacyjnych w środowisku lokalnym,
- liczba rodzin, w których udało się rozwiązać problem przemocy w rodzinie i złagodzić jego skutki na tyle, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie w środowisku.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Programu są środki własne gminy ujęte w uchwale budżetowej Rady Gminy Czerwin na każdy rok kalendarzowy w dziale 852 rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Środki zostaną przeznaczone tylko i wyłącznie na zadania związane z realizacją Programu.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Radosław Grabowski

